

Досвід зарубіжних країн

Формування наукових підходів до бібліотечної професії та бібліотичної науки відіграє важливу роль у бібліотечній освіті. Саме тому досвід та історія бібліотечної освіти США є досить показовим прикладом розвитку бібліотечної справи.

Світлана Чуканова,

координатор Американської бібліотеки ім. В. Китаєвого при Національному університеті "Києво-Могилянська академія", здобувач

Як розвивалась бібліотечна освіта у США: деякі історичні аспекти

Після створення Американської бібліотечної асоціації розпочалися серйозні розмови про формування наукових підходів до бібліотечної професії та бібліотичної науки. Саме тоді постало питання про те, що бібліотечна справа повинна посісти належне місце серед наук та навчальних дисциплін. У період з 1876 до 1923 року закладаються підвальнини американської бібліотечної освіти, зокрема значну увагу приділяють таким дисциплінам, як англійська мова та технічна освіта.

Перша половина ХХ століття у США ознаменувалась домінуванням філософії прагматизму та інструменталізму, ідеї Джона Дьюї (John Dewey), відомого американського філософа та діяча освіти, мали значний вплив на американське суспільство того часу. Як зазначає американський освітянин, професор, доктор педагогічних наук Університету Урбана-Шампейн (Іллінойс, США) Г. Броуді, філософія прагматизму була найбільш впливовою течією у США в першій половині ХХ століття. Ця течія, безумовно, значною мірою вплинула на розвиток американської освіти.

Джон Дьюї розширив прагматизм до нової течії – інструменталізму. Цей період став епоховою прийняттям раціональних рішень, як зазначав Джон Дьюї, "педагогічний метод повинен бути методом раціональним"¹. Найвідомішою працею Дж. Дьюї вважається книга "Як ми думаємо" (How we think). По суті це опис гіпотетично-дедуктивного методу емпіричної науки, який можна застосувати у повсякденному житті. Дж. Дьюї вважав, що педагогам по-

трібно вчити учнів вирішувати реальні життєві проблеми. Наука загалом і наука про поведінку (за Дж. Дьюї саме так визначається педагогіка або етика) має наступні категорії: логіка, наукове трактування, етика. Наука, як вважає Дж. Дьюї, є комплексом системних знань і є одночасною реалізацією:

1. Фактів, наявних від природи.

2. Видів інтелектуальної діяльності, без яких неможливо систематизувати факти:

- спостереження;
- опис;
- порівняння;
- висновок;
- експеримент;
- верифікація².

Філософія інструменталізму мала вплив і на вищу освіту в США, хоча і незначний. Коледжі та університети стали практичноорієнтованими. Ця течія поступово трансформувалась у позитивістську філософію науки.

Традиційна американська система освіти зазнала значного впливу з боку домінуючого іммігантського населення з Британії. Ця модель освіти наголошувала на таких студіях: класичні мови, релігієзнавство, література та граматика. З приходом промислової революції в американській освіті прослідковується поступова відмова від класичної моделі освіти на користь моделі технічної освіти. Необхідність цих змін зумовлена тим, що професійна підготовка фахівців для виробництва вимагала вироблення особливих знань та вмінь для подальшої професійної діяльності. Тому класична освітня модель поступово почала заміщатись технічною².

¹Дьюї Д. Реконструкция в философии. Проблемы человека / Д. Дьюи ; [пер. с англ., по-слесл. и прим. Л. Е. Павловой]. - М. : Республика, 2003. - 494 с.

²White C. M. A Historical Introduction to Library Education: Problems and Progress to 1951. - New York : Scarecrow, 1976.

Традиційна (класична) модель освіти передбачала професійну підготовку спеціалістів вузького профілю, у той час як індустріальна (технічна) модель освіти передбачала підготовку кадрів для роботи на фабриках і заводах на посадах, функції яких були приблизно однаковими. Освіта повинна була орієнтуватись на потреби часу, а вони на той період стосувались забезпечення робочими місцями якомога більшої кількості населення. За таких умов класична освітня модель стала непотрібною та невідповідною часу³.

Технологічний підхід до освіти не оминув і бібліотечної справи. Конференції, ярмарки, виставки, дискусії присвячені технічній освітній моделі у Європі та США привернули увагу провідних бібліотекознавців, які визнали переваги цієї освітньої моделі для бібліотечної справи.

Друга половина XIX століття означувалась надзвичайним зростом чисельності бібліотек. Зокрема, як значає Річард Рубін. У 1825-1850 роках в США було відкрито 551 публічну бібліотеку і понад 2,2 тисячі було відкрито упродовж наступних 25 років. Причин такого зростання кількості публічних бібліотек було багато, особливо наприкінці XIX століття. Однією з найважливіших причин стало визнання ролі бібліотеки у здійсненні наукових досліджень та викладацькій і освітній.

Відомий американський меценат шотландського походження промисловець Ендрю Карнегі зацікавився бібліотечною справою настільки, що профінансував побудову 3 тисяч бібліотек в усьому світі, більша частина яких була сконцентрована у США. Звісно ж зросла кількість робочих місць у бібліотеках і з'явилася потреба в кваліфікованих бібліотечних працівниках³. На той період не всі бібліотечні працівники мали професійну освіту, оскільки вона знаходилась у зародковому стані і не була досить популярним явищем у США наприкінці XIX століття.

Деякі науковці-бібліотекознавці піддають сумніву першість Мелвіла Дьюї у промоції та адвокації бібліотечної освіти. Він, звісно ж, не був одиноким у своєму бажанні модер-

нізувати та вивести на високий рівень бібліотечну освіту, проте він став центральною постаттю у цій справі.

Історія бібліотекознавства у США виділяє три основні заслуги М. Дьюї перед американською та світовою бібліотечною спільнотою.

По-перше, М. Дьюї розробив систему бібліотечної класифікації, яку можна використовувати для упорядкування наукових дисциплін. Цю класифікацію нині названо на його честь – ДДК, десяткова класифікація М. Дьюї (DDC, Dewey Decimal Classification). Розробка цієї класифікаційної системи спричинила революцію в бібліотечній справі, зокрема в упорядкуванні матеріалів.

По-друге, М. Дьюї виступав за визнання професії бібліотекаря на національному рівні. Саме тому він розпочав дискусію про створення професійної асоціації ще в 1850-х роках – в дуже несприятливий для цього час. У 1876 році він зініціював національний з'їзд бібліотекарів у Філадельфії. В останній день зустрічі було засновано Американську бібліотечну асоціацію (American Library Association) з Мелвілом Дьюї як її секретарем. З точки зору соціології професії створення національної професійної асоціації стало визначальним для бібліотечної справи, що зумовило її визнання³.

По-третє, у 1876 році, як уже значалось раніше, було засновано American Library Journal під редакцією Мелвіла Дьюї. М. Дьюї велику увагу приділяв розвиткові різноманітних фахових умінь і навичок бібліотекаря, не применшував він і важливості технічної освіти, однак при цьому він завжди наголошував на важливості моральних принципів та етичних норм у професійній діяльності бібліотекаря. Він був переконаний у тому, що бібліотечна професія є високоморальною, серйозною, сприяє духовному розвитку особистості. Ці якості М. Дьюї описує у своїй статті "Про професію" (The Profession, 1876)⁴.

На думку М. Дьюї основний обов'язок бібліотекаря – формування громадської думки. Це може бути обернено як на благо, так і на

зло, саме тому бібліотекар повинен бути високоморальним педагогом, котрий направляє читача [Dewey, с. 32]. Після створення Американської бібліотечної асоціації почалися серйозні розмови про формування наукових підходів до бібліотечної професії та бібліотечної науки. Саме тоді постало питання про те, що бібліотечна справа повинна посісти належне місце серед наук та навчальних дисциплін.

Завдяки цьому видатному бібліотекознавцю розпочалось професійне навчання бібліотекарів у США. Відбулося це у 1879 році, коли почали робитись спроби створення перших бібліотечних шкіл. Датою передумови виникнення бібліотечної освіти в США офіційно можна назвати дату відкриття бібліотечної школи (кафедри) при Колумбійському університеті в Нью-Йорку 1887 року.

Американське суспільство наприкінці XIX століття визнало потребу в професійній підготовці бібліотекарів, адже зросла кількість бібліотек не лише наукових, які обслуговувались переважно самими науковцями, а й публічних, для яких також потрібно було готовувати спеціалістів.

Якщо раніше навчання бібліотечній справі мало формальний характер, то з 1879 року, коли Дьюї спробував упорядкувати та організувати систему професійного навчання бібліотекарів, бібліотечна освіта почала носити системний характер. Бібліотекарі почали цікавитись професійною літературою з метою вирішення робочих питань, сам же М. Дьюї наголошував на тому, що викладати бібліотечну справу повинні досвідчені бібліотекарі, а навчання повинно проводитись на базі потужних бібліотек. Така освітня модель не зустріла схвалення Американської бібліотечної асоціації⁵.

Бібліотекарі навчались за традиційною освітньою моделлю і потім працевлаштовувались у такі установи як Бостонська публічна бібліотека або бібліотека Гарвардського університету тощо. До того ж існували літні школи на кшталт літньої бібліотечної школи при Амхерстсь-

³Rubin, R. E. Foundations of Library and Information Science. - New York : Neal-Schuman Publishers, Inc., 2004. - 495 c.

⁴Дьюї, М. Професія / М. Дьюї, пер. П. Голубоцький // Бібліотечний вісник. - 1993. - № 1/2. - С. 31-32.

⁵Vann, S. K. Training for Librarianship before 1923. - Chicago : ALA, 1961.

кому коледжі, а також читався курс із бібліотечної справи при публічних бібліотеках Лос-Анджелеса, Денвера, Клівленда. Подібні курси читались і в технічних університетах, проте вони були несистематичними і недостатніми для того, щоб серйозно назвати їх бібліотечною освітою.

Визначна подія сталаась у 1883 році, коли Мелвілу Дьюї запропонували стати директором бібліотеки Колумбійського університету. Напередодні його призначення М. Дьюї виступив перед президентом університету та вченуою радою із повідомленням про необхідність запровадження професійної освіти бібліотекарів у США. Цю ідею більшість членів вченої ради та президент університету зустріли з ентузіазмом.

М. Дьюї отримав посаду директора бібліотеки Колумбійського університету у 1884 році, а 1 січня 1887 року він, як зазначалось вище, відкрив при Колумбійському університеті першу бібліотечну школу, яка отримала назву Школа бібліотечної економіки (School of Library Economy). Перший курс налічував 20 студентів, з них 3 чоловіків та 17 жінок. Навчальний план було побудовано в традиціях американського прагматизму. Він складався із таких дисциплін: комплектування, робота з читачами, бібліографія, реставрація, адміністрування та робота з каталогами. Програма передбачала також практичні заняття, на яких студенти відшліфовували набуті теоретичні знання.

Початковий курс тривав три місяці, потім студенти направлялись на практику в бібліотеки, і після практики їм радили повторно пройти курс підвищення кваліфікації. Загалом такий навчальний курс тривав два роки. Цю школу було закрито у 1888 році, коли Мелвіл Дьюї перейшов на посаду директора Нью-Йоркської бібліотеки в Елbonі, куди згодом перешла і бібліотечна школа⁶.

Станом на 1900 рік у США діяло чотири провідні потужні бібліотечні школи: Елbonівська, Праттська (відкриті у 1890 році), Дрексельська (відкрита у 1892 році) та бібліотечна школа при інституті Армур (відкрита у 1893 році). Остання згодом

трансформувалась у бібліотечну школу Іллінойського університету у 1897 році.

До 1920 року ступінь магістра із бібліотекознавства (MLS) мала право присвоювати лише бібліотечна школа Елbonі по завершенні дворічного курсу навчання на базі загального бакалаврату (так звана шестирічна освіта). Ступінь бакалавра із бібліотекознавства (BLS) мали право надавати більшість бібліотечних шкіл або вищих навчальних закладів студентам, які прослухали однорічний курс із бібліотекознавства на базі загального чотирирічного бакалаврату (так звана п'ятирічна освіта).

Варто зауважити, що Американська бібліотечна асоціація серйозно перейнялась питанням перевідгляду бібліотечних навчальних програм у 1902 році, а вже у 1903 році розробила акредитаційні стандарти.

На думку сучасного американського бібліотекознавця та інформолога Джона Річардсона (John Richardson), американська бібліотечна освіта зазнала значного впливу освітніх традицій Німеччини. Німецький вплив на бібліотечну справу в США пов'язаний із тим, що до Першої світової війни багато американців навчались у німецьких університетах.

Як і ранні правничі студії, бібліотечна справа в США була дисципліною, яку опановували самостійно на ініціативному рівні. Такий підхід існував до того моменту, поки Мелвіл Дьюї не заснував бібліотечну школу (кафедру) при Колумбійському коледжі в останні десятиліття XIX століття. Річардсон також наголошує на тому, що найперші навчальні про-

грами із бібліотекознавства проводились на базі академічних або публічних бібліотек. Таким чином студенти навчались практично застосовувати набуті теоретичні знання в традиціях американського прагматизму. Проте програмам бракувало дослідницької складової, єдиним елементом проведення досліджень у галузі бібліотечної справи на той момент можна вважати складання бібліографічних покажчиків⁷.

Подібний прикладний підхід до

бібліотекознавства мав своє відображення у ідеї американського індивідуалізму, що будувалась на республіканських засадах. На межі XIX-XX століття бібліотекознавство в США почало вважатись суспільною науковою, яка стала в один ряд з економікою, політологією, військовою справою тощо. На початку ХХ століття термін "бібліотекознавство" (library science) вважається рівноцінним терміну "бібліотечна справа" (librarianship) та подекуди суголосний із терміном "інформологія" (information science).

У США 20-30-х роках ХХ століття поряд з освітніми ідеями американського філософа та педагога Джона Дьюї виникає і розвивається поняття "освіта дорослих" (adult education), яка стала предметом наукових розвідок видатного американського науковця, психолога та педагога з Колумбійського університету Едварда Торндейка. Він у 1920-х роках провів ряд досліджень, які довели здатність людини продовжувати навчання в будь-якому віці⁸.

Як і Джон Дьюї, Едвард Торндейк робив наголос на практичному пізнанні оточуючого світу. Тому ми можемо прослідкувати зв'язок цих освітніх ідей із зasadничими принципами бібліотечної освіти, поясненими Мелвілом Дьюї: робота бібліотекаря та бібліотекознавство взагалі – це прикладні науки, які потребують практичних занять. Оскільки не лише шкільні, а й публічні бібліотеки в США мусили переглянути свою соціальну роль відповідно до освітніх реформ 20-30-х років ХХ століття, питання освіти бібліотекаря як головного розпорядника інформації стало першочерговим.

Наприкінці 1920-х років у Чикаго група бібліотекарів ініціювала модернізацію навчальних програм із бібліотекознавства під впливом звіту Чарльза Уільямсона (Charles Williamson) (1877-1965, директора бібліотеки Колумбійського університету, декана школи бібліотечних послуг при Колумбійському університеті), проголошеного у 1923 році. Цей звіт стосувався питань неперервної освіти (life long learning) в галузі бібліотекознавства.

⁶ Robbins-Carter J. The Master's degree: basic preparation for professional practice / J. Robbins-Carter, Ch. A. Seavey // Library Trends. - 1986. - № 34. - С. 591-580.

⁷ Richardson, J. V. History of American Library Science: Its Origins and Development / [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://polaris.gseis.ucla.edu/jrichardson/ALS.pdf>. - Назва з екрану.

⁸ Спесивцева, Н. Развитие образования взрослых в библиотеках США: исторический аспект / Н. Спесивцева // Вестник ТГПУ (TSPU Bulletin). - 2013. - № 1 (129). - С. 111-114.

На момент виступу зі звітом "Про бібліотечну освіту" у 1919 році в Корпорації Карнегі Ульямсон очолював Департамент економіки та соціології у Нью-Йоркській публічній бібліотеці, а на момент публікації звіту у 1923 році він обіймав посаду директора з питань надання інформаційних послуг у фундації Рокфеллера⁹. На початку звіту Ульямсона подано карту географічного розташування бібліотечних шкіл у США в 1921 році. З неї видно, що більшість бібліотечних шкіл було зосереджено на сході США: Бостон, Бруклін, Нью-Йорк, Пітсбург, Сиракуз, Елбоні, Клівленд; менше бібліотечних шкіл близче до центру: Медісон, Урбана і Сент-Луїс, на північному сході – Атланта, на заході – Берклі та Лос-Анджелес Ріверсайд і на північному заході – Сієтл (додаток 1).

Метою звіту було проаналізувати наявний на той момент стан бібліотечної освіти в США. Об'єктом дослідження Ч. Ульямсона стали професійні бібліотечні школи, зокрема їх навчальні плани на 1920-1921 роки. Особливу увагу дослідник надав двом бібліотечним школам: Ріверсайдській бібліотечній школі та бібліотечній школі при Каліфорнійському університеті як таким, що одні з найперших отримали акредитацію від Американської бібліотечної асоціації, виконавши вимоги, зазначені в акредитаційних стандартах.

Звіт Чарльза Ульямсона викликав широкий резонанс в американській бібліотечній спільноті. Особливих дискусій зазнали теми надзвичайно зубожілого становища американських бібліотек та низька заробітна плата бібліотечних працівників і викладачів бібліотечних шкіл. Таким чином бібліотечна освіта у США ризикувала нівелюватись у суспільстві через втрату висококваліфікованих викладачів-бібліотекознавців.

У цій роботі Ульямсон також подав навчальний план бібліотечної школи (додаток 2). Цей навчальний план був складений на прикладі різних курсів, запропонованих американськими провідними бібліотечними школами того часу. Курси було

упорядковано відповідно до кількох годин, які вони займали. Отже, універсальний навчальний план бібліотечної школи виглядав, на думку Чарльза Ульямсона, так: курс із каталогізації, комплектування, довідково-бібліографічного обслуговування, класифікації, управління персоналом, роботи з дітьми та молоддю, проведення масових заходів.

Курс із каталогізації, котрий включав у себе лекції, семінари та практичні заняття із алфавітного упорядкування матеріалів. Для практики використовувались книги, яким надавались шифри, описи цих книг перевірялись за каталожними картками та обговорювались на семінарських заняттях. Проводились практичні заняття із упорядкування каталожних карток.

Курс із комплектування, який було розроблено з метою навчити студентів аналізувати літературу відповідно до потреб читачів. Курс містив такі дисципліни: принципи відбору літератури з історії, географії, біографій, природознавства та популярної науки; проведення опитувань користувачів стосовно сучасної художньої літератури; аналіз та оцінка періодичних видань.

Курс із роботи на довідці включав у себе основні принципи роботи з довідковими матеріалами: енциклопедіями, словниками, покажчиками тощо, спеціальний бібліографічний опис, аналіз періодичних видань, принципи міжбібліотечного абонементу, складання посібників для роботи з довідковими матеріалами.

Курс із класифікації стосувався вивчення основ роботи з Десятковою класифікацією Дьюї. Практичні роботи виконувались із використанням реальних книг, яким присвоювались шифри відповідно до класифікаційної системи Мелвіла Дьюї.

Курс із управління було розроблено для керівних кадрів бібліотек – як великих, так і малих. Цей курс включав: бібліотечне законодавство, бухгалтерську справу, ділову переписку, менеджмент організації, інформаційне забезпечення, статистичний аналіз, читацьку агітацію, ад-

вокацію бібліотек.

Курс бібліотечної роботи з дитячою аудиторією мав на меті навчити студентів організації роботи з дітьми в бібліотеці та містив такі дисципліни: дитяча педагогіка, дизайн дитячої кімнати в бібліотеці, підбір літератури для дітей дошкільного віку, підбір літератури для юнацтва, читання для хлопчиків, читання для дівчаток, програма з читання для дітей.

Курс із проведення масових заходів мав на меті навчити студента висвітлювати події, що відбулись у бібліотеці, в місцевих ЗМІ, а також планувати та проводити масові заходи у бібліотеці.

У цей перелік також увійшли курси роботи з урядовими документами, визначення предметних рубрик, предметної бібліографії, історії бібліотек, роботи на абонементі, роботи з постачальниками книг, ремонту та реставрації книг, принципів закупівлі книг, книговидання та друкарства, роботи в шкільній бібліотеці, дизайну бібліотечних споруд, зв'язків із громадськістю, принципів інвентаризації в бібліотеці, філології, надання доступу до матеріалів, індексування (розробки покажчиків), створення бібліотечних колекцій, роботи в спеціальних бібліотеках, роботи з книгами для людей із вадами зору.

Проаналізувавши вищезгаданий звіт Чарльза Ульямсона, Річард Рубін виокремив такі основні рекомендації та висновки Ульямсона, що стосувались розвитку бібліотечної освіти у США у 20-х роках ХХ століття:

1. Бібліотечні школи повинні надавати професійну, а не світську освіту, оскільки професія бібліотекаря вимагає щонайменше чотиричну освіту на рівні коледжу.

2. Бібліотечні школи по-різному розподіляють навантаження на одні й ті самі дисципліни, тобто мере жа бібліотечних шкіл по-різному підходить до наповнення навчального плану.

3. Навчальний план програми із бібліотекознавства повинен постійно переглядатись, орієнтуючись на вимоги часу.

⁹ Williamson, Ch. C. Training for library service : a report prepared for the Carnegie Corporation of New York / Ch. C. Williamson. - N. Y. : [D. P. Updike; The Merrymount Press; Boston], 1923. - 165 p.

4. Курс із бібліотекознавства не може тривати протягом лише одного року, оскільки така освіта не відповідає вимогам професії.

5. Між бібліотечними школами не має узгодженості у проведенні вступних кампаній. Ульямсоном пропонувалось приймати на бібліотечні програми абітурієнтів, які мають закінчено освіту у коледжі або її еквівалент.

6. Недостатня кількість підручників, некваліфіковані викладачі, які не завжди самі мали освіту в коледжі, а деякі не мали бібліотечної практики, погане фінансування бібліотечних шкіл привели до занепаду бібліотечної освіти в США. Цю ситуацію необхідно змінити, звернувшись увагу на належний рівень кваліфікації викладачів та їх практичний досвід роботи в бібліотеці, а також необхідно переглянути фінансування бібліотечних шкіл, у тому числі переглянути заробітну платню викладачів.

7. Бібліотечні школи повинні розробити вимоги до абітурієнтів щодо вступу на програму із бібліотекознавства.

8. Бібліотечна школа повинна

входить до структури вищого навчального закладу, оскільки останній, як академічна установа, може належним чином забезпечити навчальний процес.

9. Бібліотечна програма повинна бути дворічною, перший рік – загальна програма, другий рік – навчання спеціальності (професійна програма).

10. Потрібно розвивати як галузь освіти протягом життя для бібліотекарів (continuing education).

11. Американська бібліотечна асоціація повинна розробити стандарти для сертифікації спеціалістів у бібліотечній галузі.

12. Рада із сертифікації при Американській бібліотечній асоціації повинна також працювати як агенція із акредитації та сертифікації бібліотечних шкіл та програм³.

Важливі зміни відбулись у вищій освіті в США: значна увага приділялась професійній підготовці викладачів, зокрема університетських викладачів. Викладачі бібліотечних шкіл також не залишились поза увагою. Бібліотекарі у свою чергу зіткнулися з новими викликами часу, оскільки бібліотеки стали потужними

центраторами дорослої освіти та освіти протягом життя – персонал, який у них працював повинен був мати відповідну кваліфікацію. Саме тому після 1923 року професійна підготовка бібліотекарів у США зазнала кардинальних змін. З того часу в Чиказькому університеті була створена бібліотечна школа (кафедра), яка дістала назву "Магістерська бібліотечна школа" (Graduate Library School). Ця кафедра навчала студентів за програмою, схваленою Асоціацією американських університетів.

Таким чином, можемо говорити про витоки акредитації перших бібліотечних програм. На той момент під терміном "бібліотечна справа" розумілася наукова дисципліна, яка вивчала взаємодію книжок та людей. Інакше кажучи, відбувся перехід від бібліотечної економіки до соціальної складової цієї дисципліни. Очолив Магістерську бібліотечну школу при університеті Чикаго Джордж Уоркс, відомий на той час провідний бібліотекознавець, один із перших авторів досліджень у галузі бібліотечної справи.

Додаток 1. Карта розташування бібліотечних шкіл у США станом на 1921 рік, відображені у звіті Чарльза Ульямсона, опублікованого у 1923 році

LOCATION OF LIBRARY SCHOOLS IN 1921

Додаток 2. Зі звіту Чарльза Ульямсона для Корпорації Карнегі 1923 року. "Кількість годин по кожному бібліотечному курсу (дані дванадцяти провідних бібліотечних шкіл США)

Subjects	School ¹											Averages for eleven schools reporting
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Cataloguing	44	27	106	90	57	45	55	60	45	61	61	60
Book Selection	87	60	27	60	36	32	50	60	76	46	32	50
Reference Work	53	47	44	60	59	50	50	44	36	60	60	48
Classification	42	47	44	35	55	30	30	35b	28	37	35	34
Administration	76	25	20	15	36	37	30	46	27	17	34	35
Child Study	15	6	18	30	8	18	30	12	c	27	24	18
Current Events	16	40	10	c	18	18	c	18	18	20	15	18
Public Documents	19	13	10	25	10	15	10	18	12	11	20	14
Subject Headings	30	17	15	20	10d	e	10	e	e	19	20	14
Subject Bibliography	f	30	6	e	13	10	12	10	20	20	f	13
History of Libraries	3	30	14	32	10	2	10	5	10	8	8	12
Fiction	8	5b	20	5	5b	10b	16b	24	ph	18	22	13
Lending Systems	6	16	6	7	6	19	10	8	13	16	18	11
Travel and Geography	10	17	4	30	7	10	8	5c	61	16	f	10
Building and Repair	7	13	8	9	30	20	18	5	4	12	10	10
Printing & Publishing	4	9	6	9	9	5	8	10	12	8	8	7
Order Work	2	20	1	e	9	1	20	af	e	j	2	5
School Libraries	4	9b	4	6	b	e	e	z	z	5	5	5
Library Buildings	2	1	2	6	4	1	30	g	10	2	4	4
Filing	0	9	3	9	9	9	10	g	10	8	8	4
Community Relations	2	9	4	5e	2	2	2	d	8	2	2	4
Shelf Work	3	26	23	20	26	26	26	m	m	20	20	4
Languages	8	9	3	9	9	8	9	9	9	9	9	8
Accessioning	3	9	5	9	9	1	g	g	m	c	8	2
Indexing	1	0	0	0	9	1	10	g	n	9	1	1
Inventory												

a. Includes shelf listing.
b. Includes subject headings.
c. Not given.
d. Included in cataloguing.
e. Included in classification.
f. Included in reference work.
g. Not segregated.
h. Included in book selection.

i. Included in order work.
j. Included in children's work.
k. Included in library administration.
l. Included in printing or cataloguing.
m. Required for entrance.
n. Included in filing.
o. Included in shelf work.
p. Included in accounting.